

Jaarrekening 2006

Definitief vastgesteld
19 april 2007

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

Grondslagen voor de waardering en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijke orgaan van de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van de Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer. De provincie Drenthe is als centrumprovincie aangewezen en daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering van de dienstverlening met betrekking tot ondermeer de financiële administratie. De controle verordening van deze provincie is op de Noordelijke Rekenkamer van toepassing. Afwijkingen zijn toegestaan als hierover in de regeling afspraken zijn vastgelegd. De begroting 2006 is opgesteld in mei 2005, toen er nog weinig ervaringsgegevens voorhanden waren. In deze jaarrekening zijn de gehanteerde waarderinggrondslagen, de balans per 31 december 2006, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en een toelichting op de posten opgenomen.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

Het vermogen wordt bepaald op basis van de historische uitgaafprijzen. De activa en de passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Materiële vaste activa

De waardering is gebaseerd op de aanschafwaarde onder aftrek van de verrichte afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van geschatte economische levensduur. Gelet op het karakter van de activa (automatiseringsapparatuur) is de levensduur gesteld op drie jaar. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een mogelijke restwaarde.

Vorderingen

Bij de waardering van de vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid. De inschatting van dit risico is beoordeeld.

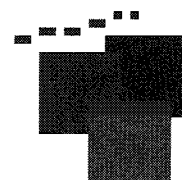
Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

Algemeen

In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten verantwoord die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten die tijdens het boekjaar zijn verricht.

Voorziening arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Artikel 44 van het BBV schrijft voor dat er voorzieningen dienen te worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Voorzieningen mogen niet worden gevormd voor jaarlijks terugkerende verplichtingen (die voortvloeien uit arbeidsvoorwaarden) van vergelijkbaar volume. Gelet op de bepalingen uit artikel 44 van het BBV is er daarom geen voorziening gevormd voor de opgebouwde vakantiegelden en verlofrechten.

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

Balans

Deze balans is de balans van de Noordelijke Rekenkamer na verwerking van het resultaat. De balans is opgesteld in euro's.

Activa			
	<i>toelichtingnummer</i>	<i>31-12-2006</i>	<i>31-12-2005</i>
Materiele vaste activa	1		
Server		5.961	11.921
Werkplek apparatuur		3.822	7.645
Telecommunicatie		1.042	2.084
Overige inventaris		3.744	7.413
Softwarepakket		5.554	
		20.123	29.063
Vlottende activa			
Vorderingen		-	35.466
Overlopende activa	2	6.719	12.950
Liquide middelen	3	143.949	121.149
Totaal vlottende activa		150.668	169.565
Totaal activa		170.791	198.628
Passiva			
	<i>toelichtingnummer</i>	<i>31-12-2006</i>	<i>31-12-2005</i>
Eigen vermogen			
Algemene reserve	4	25.000	25.000
voorziening	5	145.791	
Kort lopende schulden			
Saldo bijdrage provincies		-	173.628
Totaal passiva		170.791	198.628

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

In de winst- en verliesrekening is zoveel mogelijk aangesloten bij de hoofdcategorieën uit de ingediende begroting 2006. Om de vergelijkbaarheid met het voorgaande jaar mogelijk te maken is ook de realisatie over 2005 opgenomen. Wijzigingen in de categorisering van de kosten worden waar nodig toegelicht.

<i>Bedragen in euro's (afgerond)</i>	toelichtingnummer	Realisatie 2006	Begroting 2006	Vershil 2006	Realisatie 2005
Netto Omzet					
Provincies	6	719.173	719.173	-	697.681
Som der opbrengsten		719.173	719.173		697.681
<i>Bedrijfslasten</i>					
Intern personeel	7	387.744	478.622	90.878	291.640
Extern personeel	8	66.252	103.000	36.748	59.675
Huisvesting	9	26.660	28.835	2.175	26.200
Externe diensten	10	25.793	25.647	146-	19.948
Inrichting werkplekken		-	-		24.003
Werving personeel		-	-		40.300
Afschrijvingen vaste activa	11	17.347	22.888	5.541	14.647
Drukwerk	12	21.183	15.300	5.883-	
Overige bedrijfskosten	13	11.639	9.180	2.459-	26.478 ¹
Voorlichting en representatie	14	19.175	35.700	16.525	
Som der bedrijfslasten		575.793	719.173²	143.380³	502.891
Bedrijfsresultaat		143.380	-		194.790
Rente baten	15	2.411	-	2.411	3.838
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		145.791	-	145.791	198.628

¹ In de jaarrekening 2005 is dit opgenomen als een totaalpost, waarin de kosten voor voorlichting en representatie en overige bureaunkosten zijn meegenomen.

² Er is een afrondingsverschil van 1 euro.

³ Er is een afrondingsverschil van 1 euro.

Grondslagen
Balans
Winst en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de uitgaven en ontvangen en de mutaties in de liquide middelen.

Mutaties liquide middelen	toelichting	
A: Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bijdrage deelnemers		719.173
Rente	15	2.411
Bedrijfsvoering		575.793-
Saldo uit operationele activiteiten		145.791
B: Kasstroom uit investeringen en vooruitbetaalde nota's		
Afschrijvingen	-	-17.347
Correctie ⁴		455
Investeringen		8.331
Vooruitbetaalde nota's		6.719
Totaal investeringen en vooruitbetalingen	01 en 03	1.842-
Saldo rekening courant		143.949

⁴ Uit het kasstroomoverzicht aangeleverd door de provincie Drenthe blijkt een verschil van 455 euro.

Grondslagen
Balans
Winst en verliesrekening
Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

De bedragen in de overzichten zijn in euro's. De nummers corresponderen met de toelichtingnummers uit de balans en uit de winst- en verliesrekening.

Toelichting op de balans per 31 december 2006

01 Materiële vaste activa

In 2006 heeft de Noordelijke Rekenkamer geïnvesteerd in software (SPSS) die het onderzoeksproces ondersteunt. Deze investering bedroeg € 8331.

Mutatieoverzicht materiele vaste activa	
Aanschafwaarde 2005	43.709
Afschrijving 2005	14.647-
Boekwaarde 31 december 2005	29.063
Investeringen en afschrijvingen	
Investeringen gedurende boekjaar 2006	8.331
Afschrijvingen gedurende boekjaar 2006	17.347-
correctie ⁵	77
Boekwaarde 31 december 2006	20.123

02 Overlopende activa

De overlopende activa betreffen vooruitbetalingen op de door derden te leveren dienstverlening in het jaar 2007. Op basis van het contract voor huisvesting van het bureau, dient de huur per kwartaal vooruit te worden betaald.

03 Liquide middelen

Met de provincie Drenthe wordt een rekening-courantverhouding aangehouden, omdat de Rekenkamer niet over een eigen bankrekening beschikt. Over het batig saldo wordt een rentevergoeding betaald.

04 Eigen vermogen

Het voorstel bij de jaarrekening 2005 om een kleine reserve ten behoeve van onderzoeksactiviteiten te vormen, is niet op bezwaren van de deelnemers gestuit. Uit het resultaat is een bedrag van € 25.000,- onttrokken voor de gevormde reserve.

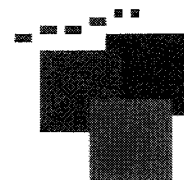
05 Voorziening

Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om een voorziening te vormen voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2007-2008 (uitgesteld en nieuw onderzoek) dat doorloopt tot medio 2009.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichting betreft het huurcontract voor huisvesting van het bureau (toelichting onder nummer 9 'huisvesting'). De huur termijn bedraagt vijf jaar. De eerste termijn is gestart in 2005.

⁵ Verhoging boekwaarde met 77 euro in verband met niet meer terug te vorderen BTW 2005.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

Hieronder wordt ingegaan op de samenstelling van het resultaat. Daar waar het de informatiewaarde vergroot, zijn in tabelvorm de samenstelling en de hoogte van de afzonderlijke posten weergegeven. De nummers corresponderen met de nummers onder de toelichting uit de winst- en verliesrekening. Daarnaast is op hoofdcategorie de aansluiting met de ingediende begroting 2006 aangehouden.

06 Netto-omzet

Onder de omzet vallen de ontvangsten van de provincies voor dekking van de kosten. Bij elke begroting worden middelen aan Provinciale Staten gevraagd voor de financiering van de bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer. De som van het ontvangen bedrag is € 719.173,--

07 Intern personeel

Kosten

Intern personeel	Realisatie 2006	Begroot 2006
Salaris	312.847	379.337
Sociale lasten	55.546	73.785
Overige personele kosten	19.351	25.500
Totaal	387.744	478.622

Bezetting

Aantallen fulltime equivalenten	Realisatie 2006	Begroot 2006
Bestuur	0,4	0,4
Bureau	4,8	6,0
Totaal	5,2	6,4

De salarislasten en de sociale lasten lopen parallel met de opbouw van de personeelsbezetting. De overige personele kosten hebben betrekking op kosten voor vorming en opleiding en reis- en verblijfskosten. De begroting is gebaseerd op een vaste formatie van 6 medewerkers (bestuur 0,4 fte). Twee vacatures hebben geleid tot een lagere bezetting in 2006, waardoor een positief resultaat is ontstaan.

08 Extern personeel

Voor de uitvoering van het MKB-onderzoek en voor het onderzoek naar Jeugdzorg is externe expertise en capaciteit ingehuurd. De kosten hiervoor bedroegen € 66.252,--.

09 Huisvesting.

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer is gevestigd in een kantoorunit binnen het GIBO pand aan de Lauwers 14 te Assen. De kosten ad € 26.618,-- hebben betrekking op de betaalde huur.

10 Externe Diensten

Deze post is opgebouwd uit een aantal posten die in de begroting 2006 her en der verspreid staan. Bij de jaarrekening zijn deze posten ondergebracht onder 'externe diensten' hetgeen de eenduidigheid vergroot. Het gaat om kosten voor inhuur van diensten op het gebied van automatisering (beheer, beveiliging en onderhoud), schoonmaak, beveiliging kantoor en dergelijke. Op basis van een dienstverlenings- overeenkomst worden ook diensten ingehuurd bij de provincie Drenthe. Deze hebben ondermeer betrekking op het voeren van personele, salaris- en financiële administratie en op ondersteuning bij personele aangelegenheden en arbo-zaken.

11 Afschrijving vaste activa

In 2006 heeft de Noordelijke Rekenkamer voor een bedrag van € 8.331 geïnvesteerd in software die het onderzoeksproces moet ondersteunen. Dit bedrag is geactiveerd. Opgeteld bij de afschrijvingen van de in het voorgaande boekjaar gedane investeringen, geeft dit een afschrijvingslast van € 17.347. In de begroting was rekening gehouden met een afschrijvingslast van € 22.014.

12 Drukwerk

Voor de publicatie van de onderzoeksrapporten is een post drukwerk opgenomen. Het indertijd begrote bedrag is overschreden met € 5.883.

13 Overige bedrijfskosten.

Evenals bij de post 'externe diensten' is deze post samengesteld uit kosten die in de begroting onder een aantal andere posten waren opgenomen of waarin nog niet was voorzien (bouw website). Het komt de eenduidigheid ten goede om onder deze post die kosten op te nemen die te maken hebben met de reguliere bedrijfsvoering. Het gaat hierbij om huishoudelijke uitgaven, postzegels, kantoorartikelen en telecom.

Bij de opstelling van de begroting 2006 is de Noordelijke Rekenkamer uitgegaan van de begroting zoals die door de kwartiermakers is opgesteld. Door het ontbreken van ervaringscijfers (mei 2005) is slechts een indexering en inflatiecorrectie toegepast. Bij de begrotingsopstelling 2007 is rekening gehouden met de verworven inzichten ten aanzien van de kostenontwikkeling. Het begrotingsbedrag voor de post overige bedrijfskosten is herijkt.

14 Voorlichting en representatie

Deze post bevat diverse kosten veelal samenhangend met de publicatie van onze rapporten, zoals huur van de locaties, inhuur van een communicatie adviseur en ondersteuning bij persvoorlichting.

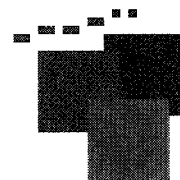
15 Rentebaten

De Noordelijke Rekenkamer houdt met de Provincie Drenthe een rekening-courant verhouding aan. Over de niet opgenomen gelden is afgesproken dat er een vergoeding wordt berekenend (rente). Voor 2006 bedraagt deze vergoeding € 2.411,--. In de bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer wordt geen rekening gehouden met deze bron van opbrengsten om de kosten te dekken. Dientengevolge vallen deze baten toe aan het resultaat over 2006.

Bestemming resultaat

Het College van de Noordelijke Rekenkamer stelt voor het resultaat van € 145.790 te bestemmen voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2007-2008 dat doorloopt tot medio 2009. Hierin vallen twee onderzoeken die gepland waren om in 2006 te starten, hetgeen door gebrek aan personele capaciteit niet mogelijk was. Om de achterstand voortvarend in te lopen stelt ons College voor het totale resultaat in te zetten voor de uitvoering van dit programma en op te nemen als een voorziening op de balans. In de balans is het hiervoor bestemde bedrag onder voorbehoud van instemming van Provinciale Staten Drenthe, Fryslân en Groningen als voorziening (5) opgenomen onder de passiva.

Bijlage: toelichting op de realisatie en aansluiting met de winst- en verliesrekening uit de jaarrekening 2006.

Bij het opstellen van de begroting 2006 in mei 2005 is de indeling naar (sub)categorieën overgenomen van de begroting zoals de Noordelijke rekenkamer die bij haar start heeft meegekregen. Deze indeling wordt ook in de financiële administratie gehanteerd. Met het verstrijken van de tijd en door beter inzicht in de kostenontwikkelingen per categorie is geconstateerd dat deze indeling niet goed aansluit op de werkelijkheid. Door 'vervuiling' in bepaalde categorieën ontstaat er een ander beeld ten aanzien van onder- en overschrijdingen. Om deze reden zijn er bij de presentatie van de cijfers in de winst- en verliesrekening een aantal kostenposten geclusterd of uit elkaar getrokken. Dit maakt het sturen op bedrijfsvoering en budgetuitputting ook inzichtelijker. Om de aansluiting tussen begroting 2006 en de winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2006 zichtbaar te maken, is voor een aantal posten een toelichting opgenomen.

Realisatie 2006	Budget 2006	Boeking 2006	Vershil
Omzet: Provincies	719.172,60	719.172,60	
Rente			2.411,00
Omzet: Totaal	719.172,60	719.172,60	2.411,00
Personeel			
Personeel	379.337,00	312.847,10	66.489,90
Sociale lasten	73.785,34	55.546,02	18.239,32
Reis en verblijfkosten	10.200,00	6.065,45	4.134,55
Vorming en opleiding	15.300,00	13.285,23	2.014,77
Extern personeel	103.000,00	66.251,70	36.748,30
Totaal personeel	581.622,34	453.995,50	127.626,84
Huisvesting (1)			
Huur en service	27.611,40	26.617,56	993,84
Schoonmaak	3.200,00	2.567,50	632,50
Belastingen	1.224,00	42,78	1181,22
Diversen (2)	1.900,00	5.079,34	3.179,34-
Totaal huisvesting	33.935,40	34.307,18	371,80-
Bureaunkosten			
Drukwerk	15.300,00	21.182,70	5.882,70-
Kapitaallasten	22.887,88	17.347,00	5.540,88
Dienstverlening Drenthe	20.546,96	12.500,00	8.046,96
Overige bureaunkosten (3)	9.180,00	17.285,85	8.105,85-
Totaal bureaunkosten	67.914,84	68.315,55	400,71-
Voorlichting en representatie			
	35.700,00	19.174,66	16525,34
Totaal	719.172,60	575.792,90	145.790,69

(1) Huisvesting.

De post huisvesting bestaat zoals blijkt uit bovenstaand realisatieoverzicht uit verschillende subcategorieën. De kosten voor schoonmaak (kantoor en beglazing) zijn (€ 2.567,50) bij de winst- en verliesrekening opgenomen in het cluster 'externe diensten'. Dit geldt eveneens voor de kosten die geboekt zijn onder de post 'diversen', waardoor de post huisvesting 'vervuild' was geraakt.

In de winst- en verliesrekening zijn nu onder de post 'huisvesting' die kosten opgenomen die betrekking hebben op de huur van het pand (inclusief servicekosten verhuurder).

'Huisvesting' in winst- en verliesrekening

	budget	realisatie
huur	27.611,40	26.617,56
belastingen	1.224,00	42,78
<i>Totaal (afgerond)</i>	<i>28.835</i>	<i>26.660</i>

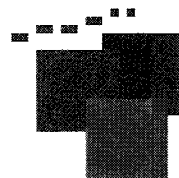
De kosten die in het realisatieoverzicht zijn geboekt onder de subcategorieën 'schoonmaak' en 'diversen' zijn in de winst- en verliesrekening geclusterd en onder 'externe diensten' gebracht.

(2) Diversen

De realisatie op de subcategorie 'diversen' onder de post 'huisvesting' laat een aanzienlijke overschrijding zien. Dit moge blijken uit onderstaande specificatie van geboekte kosten:

Securicor (beveiliging)	78,35
Bouwkundige aanpassingen	1.887,00
Accountantsverklaring	1.165,00
Lidmaatschap NvRR	1.500,00
Verzekering	161,38
Koeriersdiensten	143,00
SDU service	37,30
Diversen	107,31
Totaal	5079,34

De posten voor bouwkundige aanpassingen, accountantsverklaring en lidmaatschap NvRR verklaren grotendeels de overschrijding. Deze kosten waren niet begroot, maar zijn wel noodzakelijk. De kosten met betrekking tot bouwkundige aanpassingen waren onvermijdelijk in verband met de eisen van de verzekering. De kosten van de accountantsverklaring waren niet opgenomen in de oorspronkelijke begroting, maar wel noodzakelijk. De contributie die verbonden is aan het lidmaatschap van de NvRR is door een statutaire wijziging in 2006 aanzienlijk verhoogd (van 750 naar 1500 euro). Zoals onder (1) als is opgemerkt zijn deze kosten uit overwegingen van zuiverheid in de winst- en verliesrekening opgenomen onder 'externe diensten'.

(3) Overige bureaunkosten

De post 'overige bureaunkosten' laat een tekort zien van € 2.459. In de realisatie zijn kosten (€5.646) opgenomen die betrekking hebben op beheer en onderhoud van het geautomatiseerde systeem. Deze activiteiten waren in eerste instantie opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe. Daarnaast is in de realisatie een bedrag geboekt van € 2.565 voor de bouw van de website. Het contract voor beheer en onderhoud van het geautomatiseerd systeem en de bouw van de website leveren gezamenlijk een kostenpost op € 8.211. Dit bedrag wordt vrijwel geheel gecompenseerd door het overschot op de werkelijke kosten van de dienstverlening door Drenthe. In de jaarrekening is een aan de werkelijkheid aangepast beeld geschetst door in de winst- en verliesrekening de kosten van dienstverlening Drenthe en de kosten van het supportcontract te clusteren onder de categorie 'externe diensten'.

Specificatie aangepaste categorisering

Samenvattend wordt hieronder de aansluiting tussen winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2006 en het begroting/realisatie overzicht 2006 zichtbaar gemaakt:

1. winst- & verliesrekening	2. oorspronkelijke (sub)categorie in realisatieoverzicht 2006	Kosten
Externe diensten		
* dienstverlening Drenthe	Bureaunkosten (dienstverlening Drenthe)	12.500
* supportcontract extern	Bureaunkosten (overig)	5.646
* schoonmaak	Huisvesting (schoonmaak)	2.568
* overige diensten (2)	Huisvesting (diversen)	5.079
totaal		25.793
Overige bedrijfskosten		
* website	Bureaunkosten (overig)	2.565
* overig (kantoorartikelen, post, huishoudelijk en telecom)	Bureaunkosten (overig)	9.074
totaal		11.639

